

Heinrich Schuckmann

Programma Quo Rector Academiae Rostochiensis Henricus Schuckman I.U.D. & Codicis Professor, Ad Beneficiorum & Donorum Dei Spiritus Sancti Piam ac debitam usurpationem, Omnes Universitatis cives serio exhortatur

Rostochi[j]: Kilius, 1642

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn734810849>

Druck Freier Zugang

R U. Progr. 1642

1) Hier. Schuckman

4 -

3) Joh. Quistorp

PROGRAMMA

QVO

RECTOR

Academiæ Rostochiensis

HENRICVS SCHVCKMAN

J. U. D. & Codicis Professor,

AD

Beneficiorum & Donorum

DEI SPIRI-
TUS SANCTI

Piam ac debitam usurpationem,
Omnes Universitatis Cives seriò exhortatur.

ROSTOCHI,

Typis NICOLAI KILII, Acad. Typogr.

Anno M. DC. XLII.

Va Boni rationem sortiuntur, eorum hac est natura, ut quanto fuerint eminentiora in se, & ultra sortem vulgarem alius elevata; tanto possint donorum suorum alijs pleniorum facere copiam: SPIRITUS Domini (cujushodie laudibus personat, quicquid est totius Ecclesiae) cum eâ sit Majestate, Juxta cum Deo Patre & Filio, eâq; Virtute, quae omnem terminum & mensuram transgreditur, & tantopere usum ac fructum bonitatis suae, per Univerſa, quae Caelo terrâq; continentur, diffusum explicatumq; constituit, ut non dixerimus agros, scilicet ea ubi vis, sed vel sensibus notari queat: Sive enim integritatem spectes rerum cunctarum; sive quae pro hominum salute peculiariter impenditur, curam ac providentiam; sive statuum singulorum, & qui in illis collocati sunt, admirandam gubernationem: Non erit quicquam illorum omnium, cui vestigia desint, ad exprimendam, divini SPIRITUS infinitam potentiam: In partibus Orbis creati, nihil unquam securitatis sperare liceret, nisi vim suam communis Natura, quâ ab ipso statim primordio pollere cœpit, quâq; res omnes succedere sibi invicem ordine recto, minusq; interrupto jubentur, intemeratam hactenus hujus SPIRITUS praesidio, servaret, qui primam Univerſitatis massam, motu efficacissimo ita subegit, ut in istam, quâ etiamnum con-

(istit,

festis, mirabilem assurgeret structuram. De hominum salute, frustra fuerit, quicquid spei consiperetur, nisi hic benignissimus SPIRITUS omne momentum ferat! Prædicatur Verbum, in Verbo exhibentur mysteria, qua licet humana ratio pro stultitia habeat: nihilominus tamen quod homo ipsidem certò confidat, quodq; conscientia convictus, ultrò caelesti cedat veritati, in nullo alio situm est, præterquam in præpotenti SPIRITU; qui eam verbo tribuit virtutem, quâ sub fidei obedientiam redigere rationem, & plurimos ad Deum convertere possit: Conversi deinceps, cum non sint in hâc mortali vitâ, extra periculum positi, sustentaculo indigent; Ipse solus est qui sustentat: Compefcenda subindè carnis concupiscentia; ille compefcit! Fides augenda, ille auget; operibus exercenda, ille & voluntatem homini, quod velit bonum, & quod etiam præstare queat, facultatem sufficit: Varijs pia mentes ad peccandum illocebris provocantur, advocat; tentationibus vicissim macerantur, Eluctari facit; Sæpius quid orare oporteat, non percipiunt, ille Orantium vices ineffabili supplet suspirio: Calamitates ferenda sunt, solaria suggerit; Cum morte conflictandum, ad vitam educit: Breviter Unus ille, & inchoat, & absolvit, quicquid ad hominis conservationem pertinere noverit. Saum quinq; statum si rectè expendat, observetq; penitius, quâ serie singula singulis, quamq; invicem æquabili temperatione cohereant, erit, procul dubio, quo summam in Optimo SPIRITU, admireremur sapientiam: statos ille ordines in mundo, & certas classes paritus est, quibus veluti repagulis, omne genus hominum, vel idèo inclusum voluit, ne sit necesse divagari quemquam per incertum vita genua, inq; in diversas partes (unde nihil nisi confusio nasceretur) tumultuarijs sub-

indè affectibus detorqueri: Quæ admodum igitur è numero mortalium, eos perpetuo selegit, quos adhibere decreverat ad hanc vel illam Provinciam: sic dona, quibus suum quilibet exornet officium, peculiaria quoq; subministrat, uni quidem majora; alteri minora, sed ita disposita in unum, ut ex illis cuiq; suppetat, quod adferre, pro assignata sibi mensurâ, ad communem utilitatem possit. Horum donorum tanta est in Orbe varietas, & in varietate tanta præstantia, ut non facillè recensendis quispiam, ne dum explicandis sufficiat. Istud saltem quam maximè detestandum, quando divitias hujus benignitatis divine, summo loco haberi necessum erat, usq; adeò à plurimis indignè eas tractari, ut quæ fuerant legitimo usui destinatæ, ad abusum sæpiùs, non sine æterni S P I R I T U S indignatione traducantur: Alij enim dum sibi se natos autumant, suæ industriæ, quæ superioris Virtutis sunt, adscribi cupiunt, tam præse collatas dotes, tamq; tenaciter occultant, ut emori secum potiùs, quàm in apricum prodire, & alicui emolumento fore velint; nihil interim vel parum advertentes, quod non tantum injurios hac ratione, in supremum autorem, qui patère omnibus thesaurum concedit, non verò abscondi præcepit; sed & ipsi quoq; cum alioquin frugifere possent, inutiles se, atq; à bonorum censu exclusos ostendant: Alij quos sui admiratio mirificè delectat, quod sint altioris supercilij, & superiorem se quendam agerrimè sustineant, si quomodo dona præ cæteris indulgentiora obtinuerint, eorum nimiam contemplatione inflati, se, reliquis contemptim habitis, solos, esse arbitrantur, qui rem agere in mundo, & arduis quibuscung; negotijs paria præstare queant; Id verò quàm recedere infeliciter, & quid inde tur-

pitu-

pitudinis contrahi oporteat, vel ipsa ratio docet, praesertim cum ex alienâ gloriâ, quantum honoris sibi ipsi quis sumperit, tantum adimat glorioso SPIRITUI, quem ad vindicandam sui nominis Majestatem, immutabilis Justitia adducit: Misericiores autem sunt, & vitæ perditioris, qui in idem fastus ac superbia fastigium erituntur, licet donis, quibus intumescere solent (si dona dicenda:) fucatis omnino, & quæ speciem duntaxat, præ se ferunt, non veris ac solidis occupari videantur: Alij præterea, quancumq; largiori quosdam penû, se verò tenuiori instructos conspexerint, moleste acquiescentes superna dispositioni, vel majus quidquam, & quod humeris est impar, excellentius captare student, vel saltem, ubi hâc viâ non successerit, affectuum turbine correpti, invidio vultu obtuentur, quicquid alicui ex infinitâ bonitate præclarior & illustrius obvenerit: Vel deniq; impedire illud, ne quò alius exsurgat, & quantum in se fuerit, omni violentiâ suppressere conantur. Sed quid est hoc aliud, quam & modum statuere sapientissimo SPIRITUI, suum cuius pro arbitrio decernenti, & vim alicujus rapidissimi fluminis cohibere, quo minus decliviâ petat, aut fontem undiquaq; exundantem, ne in rivus defluat aut excrescat, sistere atq; obstruere? Alij aliter acceptas collocant doctes, ac perindè quidem, ac si dispensari sibi, quod sui Juris non est, pro lubitu liceret: Nonnulli autem ingrati admodum in Clementissimi SPIRITUS beneficentiâ, quod labores vehementius refugiant, cum sint ad delicias & teneriorem vivendi rationem molliùs assuesacti, quicquid sibi donorum fuerit concessum, torpescere illud inertis socordiâ, & successu temporis (siquidem nullo studio excitatur) intercidere apud se ac prisca sede emigrare faciunt: In Ma-

foris verò & deterioris ingratitude notam jucurrere di-
cendi sunt, quos eò adegerunt corrupti mores, ut petulantia,
luxuria, nequitia, ceterisq; id generis vitiosis inclinationi-
bus immersi, aut in occursum Celestis SPIRITUS, obicem
mentibus ponant, ne suam in ijs, tametsi quàm maximè ve-
lit, Virtutem exequatur, aut dotibus, si quibus elegantiori-
bus ornati, nefandam illis, turpissimarum actionum collu-
viam adspargant, qua consistere secum, & in fructum emer-
gere (unde aliquid, ad commune Bonum, utilitatis reaunder)
neutiquam concedit. Viderint autem, quid responsuri sint
aeterno SPIRITUI, & nisi ad frugem redierint, quomo-
do elapsuri aliquando severioris vindicis potestatem, ubi, &
rationes requirere de administratâ provinciâ, & suum quod
est nequiter corruptum, in eâ, quâ dederat integritate, repe-
tere, & fructus insuper, quos reddere potuissent, inaniter
prætermisissos, tanquam debitos exigere decreverit: Certum
namq; est, quàm quod certissimum, grande nefas in conscien-
tiam eos admittere, dum ita componunt res suas, ut optima
quaq; (qualia sunt divini SPIRITUS beneficia) pesti-
mis operibus, & non homine, nedum Christiano dignis, tur-
pissimè tribuant. Verum-enim-verò, prout fert presentis secu-
li inveterata consuetudo, quantò fuerit nocentius hoc crimè,
& majori cum dedecore conjunctum; tantò plures (quod
graviter dolendum) affectas atq; patronos offendit. Que-
rimoniam eo nomine quomodo in cunctis statibus, proba men-
tes instituunt, satis ubiq; causarum subest: Utinam in Scholis
& Academijs, quas Clementissimus SPIRITUS (sue
laudis propria quasi seminaria constituit, non illud etiam
extaret, præ quo reliqua omnia, que luctum hac in parte
adferunt, leviora quodammodo ac mitiora crederentur.

Sæpe

Sæpe videmus felicioris ingenij dotes, in hoc vel illo gliscentes, quibus dextrè expositis, multum, per SPIRITUS S ANCTI auxilium, operis præstare & ad summa aliquando adhiberi officia queant; Quam primùm autem abusi libertate Academicâ, in vitiorum sentinam, ceu horrendam animorum pestem, liberiùs inciderint, efficitur, quod, nisi maturè retrahantur, lethali contagione, magis magisq; infecti, usq; adeò paulatim omni promptitudine ac felicitate cadant, ne vestigium ferè, quod honesti naturam referat, superesse in ipsis & pro Ecclesia ac Reipublica commodo relictum censeatur. Ita fit, ut qua contendere ingenia ad veram gloriam debuissent, postcaquam in se vel neglexerunt Bonum divinitùs excitatum, ut pravis subinde ac perditis moribus, ultrò se abijciant infra plebeias faces, & levißimorum nocendi affectuum, quibus nihil est abjectiùs, tanquam mancipia prostituant. Vos Cives Academici, quorum mentibus melior sententia residet, quiq; divitias superna bonitatis multo pretiosiores statuitis, quàm quod excipi tam indignis modis, & subjacere eas nefariis corruptionibus oporteat; Vos omni conatu hoc ageris, ut benignissimò SPIRITUI, quando in vestram salutem, totas vires exponit, tantum à vobis obedientia ac gratitudinis vicissim religiosè præstetur, ne gratiam suam frustra fuisse, & apud vos sive otio, sive improbitate exclusam, fructum non potuisse mereri, deprehendat. Suscitanda potius arbitrabimini dona à Domini SPIRITU profecta, perq; preces & pietatis opera, adducere illa ad communis Boni procuracionem, emixè studebitis. Hâc ratione eveniet, ut decenter præsentem transigatis festivitatem, & deinceps per universum vita curriculum, or-

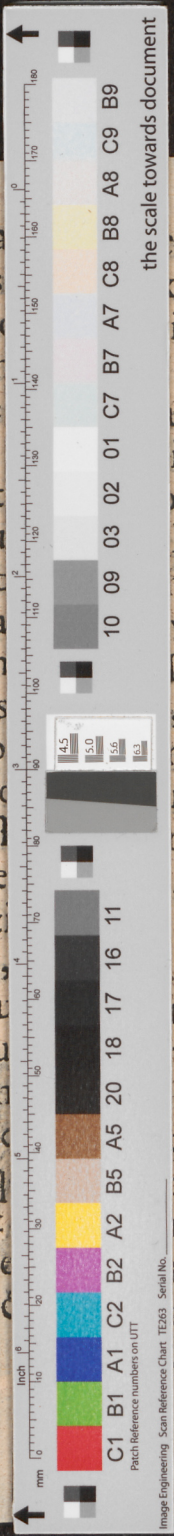
gana

gana divina gloria viva vos ac salutaria probetis: Sc-
cūs qui fecerint, ac toties moniti emendare improbam
vivendi consuetudinem, & quam monstrat SANCTIS-
SIMUS SPIRITUS, viam, sectari minimè constitue-
rint, serò eos perditorum bonorum, & tum vel maximè
penitebit, ubi nec locus corrigendi, nec occasio ampliùs in-
venietur. P. P. Rostochi Sub Sigillo Academia: fe-
ria primâ Pentecostes, An-

no 1642.

Vos qui nati estis ad vera
 gloriam, quos non impetus
 quoquo verum libuerit, se
 virtutem ducit; Vos quorum
 terrenarum rerum abductæ
 quæ diviniore sunt ingenii;
 ad dulcissimam, quæ reposita
 Universitate, conjunctam cu
 titiâ beatorum Spirituum co
 Vos, veluti æquiores Ordina
 rum æstimatores, vitam m
 longissimè sejungetis ab istis
 quibus tenebrarum Princeps
 net! Vobis toto pectore ab
 debetur, quicquid tam sædis
 dentissimum spiritum autore
 tis contrâ & enixè studebit
 resq; vestri, ad honestatem,
 compositi, naturæ Angeloru
 fert humana imbecillitas, qu
 spondeant. Modesti illi sun
 bus turbis alienissimi; Vos
 am vestram, notis pariter atq
 tam dabit. Justissimi sunt
 dinumq; divinorum ubivis te
 item & iis unicè, quæ & dic

the scale towards document

atam
 pers,
 io ad
 limo
 unt,
 irant
 elesti
 li læ
 nem:
 vina
 stros,
 in
 m te
 m vi
 mpu
 Age
 mo
 r est,
 tum
 è re
 mni
 desti
 oba
 n or
 Vos
 nestæ
 reges